

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 2.

CLEVELAND, O., SATURDAY MORNING, JANUARY 3rd, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

V Slovenskem Narodnem Domu jutri večer lahko slišite radio program

Kot smo že včeraj poročali, se vrši v nedeljo, ob 8. uri zvečer, v S. N. Domu na St. Clair Ave. velika umetniška predstava, tekom katere se boste lahko čudili čarovnikom, poslušali lepo igro, končno pa se bo preskrbelo za vse navzoče, da imajo praví vžitek, ko bodo poslušali slovenski radio programi. Ne, no sir, pravi slovenski radio program se bo oddajal v nedeljo, kot redno, med 5. in 6. uro popoldne, toda v S. N. Domu se bo pa zvečer ob 8. uri pokazalo, kako se tak program oddaja. Pokazalo se vam bo natančno, kako se razpošilja slovenski radio program vsako nedeljo po širni Ameriki. To bo zanimivost prve vrste, in bo vsakdo videl nekaj čisto novega, česar prej še nikdar niti sanjal ni, kako lahko je to delo, nameč oddajati program, ne pa pripraviti program. Ker je ves denar, ki pride ta večer v blagajno, namenjen za novo cerkev sv. Vida, in so vsi trgovci in sodelaveci, ki delujejo pri tem, obljubili svojo pomoč popolnoma brezplačno, je pač pričakovati od občinstva, da se v največjem številu udeleži prireditve.

Zapletena sorodniška zadeva v Chicagi

Chicago, 1. januarja. Cuden "sorodnik" je postal 3-letni Robert Kirchoff Fesler. Njegovi starši, Norman Fesler in Charlotte Fesler, sta se pustila ločiti. Potem sta pa ded in babica mladega Roberta, August Kirchoff in njegova žena, adoptirala otroka. Na ta način ni samo postal mladi Robert sin svoje stare matere, pač pa ob istem času tudi svoj lastni nečak in stric. Položaj je še toliko bolj zapleten, ker je njegova mati zaeno postala njegova lastna sestra.

Novi uradniki

Društvo sv. Antona Padovanega v Newburgu je izvolilo sledeče uradnike za 1931: predsednik Louis Gliha, podpredsednik Jos. Globokar, tajnik Louis Horčev, 9914 Elizabeth Ave, blagajnik Frank Marinčič, zapisnikar Frank Papež, nadzorni odbor: Frank Perko, Frank Glavič, Anton Rus. Zastopnik za S. N. Dom Frank Marinčič in Fr. Perko. Zastopnik za S. N. Dom v Maple Heights Louis Horčev. Društveni zdravnik dr. A. J. Perko. Društvo obhaja 25 letnico svojega obstanka 1. februarja 1931.

Mešuge

Cullumanobombus selant jelje semenja tianchausky shorikov, protabambus lapponicus kamishutieus occultodislenatus subdrenowskiam — — — ne, ne, ne, dragi naročniki, našim stavecem se ni zmešalo v glavi ali v črkah, pač pa so zgorejšnje besede opis marljive čebelice, kot je učenjaki imenujejo v latinskem jeziku. In ti učenjaki sedaj zborujejo v Clevelandu in se na zgorej navezeni način med seboj pomenkujejo. In hvaležni ste, ker vam ni treba jezika lomiti nad gorejšnimi besedami.

Nov kolodvor

Brata Van Sveringen, ki sta postavila v Clevelandu nova železniško postajo in terminal, ki je veljal \$70,000,000, nameravata sedaj v New Yorku zgraditi za N. Y. C. železnicu in novo ogromno poslopje, ki bo veljalo \$180,000,000.

Skupina naših slovenskih žensk, ki so delovale pri razdelitvi božičnih daril potrebnim slovenskim družinam

Prva vrsta od leve na desno: Mrs. Caroline Nevine, Mrs. Zupan, Mr. Smrčkar, Mrs. Makovec, Mrs. Breskvar, Mrs. Gornik in Mrs. Posch.

Druga vrsta: Ivan Zupan, James Gernik, George Snyder, John Goraik Jr., Fred Makovec, Al Smrčkar, Eddy Posch in Miss Marion Makovec

Kot smo že poročali pred Božičem je naša slovenska ženska organizacija, znana pod imenom "Community Welfare Club" priredila s pomočjo dobrej rojakov, lepo božično revnino slovenskim družinam. Nasliki zgorej vidite košare z živili, pripravljene, da jih odprejete trku na razna stanovanja. Tozadovno nam sporoča Mrs. Mary Makovec, ki je bila predsednica priznane odbora za razdelitev božičnih daril, sledete:

"V imenu odbora in članic na-

vega Community Welfare kluba izrekam tem potom najbolj iskreno Zahvalo vsem posameznikom, posebno pa našim vrlim trgovcem, ki so na tako plemenit način pomagali dobrim stvari, da smo mogle tudi letos za Božič razdeliti 135 velikih in 50 manjših besketov potrebnim družinam. Poleg tega smo razdelile tudi mnogo oblike med najbolj revne družine."

"Dolžnost me veže, da se poslovno zahvalim nekaterim trgovcem in drugim darovalcem, katerih imena še niso bila priob-

čena in sicer: Pintar bratje, za Mrs. Juliji Brezovar, predsednici društva Sreca Marije (staro), rabljeno meso in mast pod lastno kupno ceno. Martin Poljanec iz Madison, Ohio, za pripeljan krompir, jabolka, zelje in klobase. Enako tudi slovenskemu mlekarju Mr. Urbančiču na Norwood Rd., ker je izposočal pri Cleveland Dairy Products Co., da smo dobili 50 galon mleka za razdelitev. In hvala za denarni prispevki še sledičem: Mr. in Mrs. F. Kenik \$3.00, Mr. John Strauss, \$2.00, Slovenska lekarna Komin \$2.00, Mr. N. G. Richman od Richman Bros. \$25,

razdelitvi. Lepa hvala g. Bukovniku slovenskemu fotografu, ki je prišel zastonj slikat, ko smo začeli razdeljevati darila. Se posebno lepa hvala Mr. in Mrs. Ed. Posch, ker sta nam šla v vseh oziroma takoj na roko. Bodite vsi uverjeni, da je vsak dar bodisi v denarju in blagu dobrodošel. Še enkrat vsem skupaj: prisrčna hvala. Priporočamo se še nadalje vaši naklonjenosti. — Mary Makovec, predsednica priznane odbora za razdelitev božičnih daril.

—

Ob polnoči 31. decembra, je bil zadnji čas, da si nabavite svoje nove licenčne številke za vaš avtomobil. Danes že ustavlajo policisti avtomobiliste, ki vozijo okoli s starimi številkami. Že na novoletni dan so samo v East Cleveland prijeli nad 100 avtomobilistov, ki so vozili okoli s starimi licenčnimi številkami. V Clevelandu policisti sicer niso bili še takoj nasilni, pač pa so pustili avtomobiliste pri miru, dočim na sosednjih vasičah nekoliko bolj nagajali. Toda danes bo policija tudi v Clevelandu arretirala vse one, katere dobi s starimi licencami. Nove licence lahko dobite, ako se oglastite pri J. Miller & Sons, 6231 St. Clair Ave., v Gornikovem posloju.

Detroit, Mich., 2. januarja. Mestna uprava Detroita bo naprosila državno postavodajo, da mestu dovoli, da najame posilo v soti \$21,500,000, ker preti mestni blagajni deficit v tej soti za prihodnje leto. Najprvo bo doblo mesto Detroit \$10,000,000 posojila, a pozneje bo moralno najeti nadaljnih \$11,500,000. Davki v mestu se bodo moralno precej povisiti, da bo mesto lahko plačevalo obresti na posojeni denar in odpelačevalo dolg. Nikdar v zgodovini mesta Detroit ni bila mestna vlada še v takih zadrugah kot je v letošnjem letu. Približno bo veljalo davkopalčevalec 60 centov več od vsakega \$100,00 vrednosti kot lansko leto.

Detroit, Mich., 2. januarja. Mestna uprava Detroita bo naprosila državno postavodajo, da najame posilo v soti \$21,500,000, ker preti mestni blagajni deficit v tej soti za prihodnje leto. Najprvo bo doblo mesto Detroit \$10,000,000 posojila, a pozneje bo moralno najeti nadaljnih \$11,500,000. Davki v mestu se bodo moralno precej povisiti, da bo mesto lahko plačevalo obresti na posojeni denar in odpelačevalo dolg. Nikdar v zgodovini mesta Detroit ni bila mestna vlada še v takih zadrugah kot je v letošnjem letu. Približno bo veljalo davkopalčevalec 60 centov več od vsakega \$100,00 vrednosti kot lansko leto.

Mestu Detroit preti deficit, ki znaša nad 21 milijonov dolarjev

Detroit, Mich., 2. januarja. Mestna uprava Detroita bo naprosila državno postavodajo, da najame posilo v soti \$21,500,000, ker preti mestni blagajni deficit v tej soti za prihodnje leto. Najprvo bo doblo mesto Detroit \$10,000,000 posojila, a pozneje bo moralno najeti nadaljnih \$11,500,000. Davki v mestu se bodo moralno precej povisiti, da bo mesto lahko plačevalo obresti na posojeni denar in odpelačevalo dolg. Nikdar v zgodovini mesta Detroit ni bila mestna vlada še v takih zadrugah kot je v letošnjem letu. Približno bo veljalo davkopalčevalec 60 centov več od vsakega \$100,00 vrednosti kot lansko leto.

—

Unurla v cvetu mladosti

V petek večer ob osmi uri je preminula v cvetu mladosti Kristina Struna, v starosti 17 let, na domu svojih staršev 1537 E. 172nd St. Rajna je bila rojena tukaj v Ameriki in zaposlena očeta Joseph in mater Anna Stimač, tri sestre Julija, Anna in Mary ter brata Jakoba. Bila je članica družtv sv. Jožefa, št. 169 K. S. K. Jednotne. Pogreb preskrbi pogrebeni zavod A. Grdin & Sons.

—

Smrtna kosa

Ob 10 uri v petek večer je preminul Frank Kostelic, v starosti 68 let, stanovanec na 1137 E. 167th St. Rajni je bolehal par tednov. Doma je bil iz fare Zatična. V Ameriki je bil 40 let. Zaposlen tukaj soprogom Alojziju, 2 sina Frank in Vergil in 3 hčere, Anna, poročena Legat, Kristina sedaj sester Ramon v Notre Dame Convent, in Alice. Spadel je k društvu sv. Vida št. 25 K. S. K. Pogreb se vrši v torek pod vodstvom A. Grdin & Sons.

Osem ameriških vojakov ubitih v spopadih v Južni Ameriki

Managua, Nicaragua, 2. jan. Uporniki iz republike Nicaragua so včeraj iz zaledja ubili osem ameriških marinov in ranili dva, ko so nadomema planili nad nje v bližini mesta Ocotal. Kot se poroča, so bili ameriški vojaki ubiti od uporniške čete pod veljstvom poročnika Miguel Orteza, ki je zastopnik vodje uporniškega gibanja v Nicaragui, Augustino Sandina. Ameriški marinji so bili na delu pri pravljaju in upeljavi telefonskih žic, ko so bili nadomema napadeni od ustašev. Branili so se hrabro. Enajst upornikov je padlo, predno so Nicaraguanci ubili osem ameriških vojakov in ranili dva. Vstaši so imeli tudi dvanajst ranjenih. Kaj bo ameriška vlada odredila v tem slučaju, da se ni moglo še dognati iz glavnega mesta.

Državljanska šola

V četrtek, 8. januarja se zopet prične s poukom v državljanski šoli na 55. cesti in St. Clair Ave. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Sprejemajo se bo nove učence in učenke, poleg tega naj se pa oglasijo tudi vsi oni, ki so lanskoh letu pojavili v šoli. Sprva se bo šola vrnila enkrat na teden, Rev. Jos. Škurju iz Pittsburgha za dopolneno brzjavko na Novem letu dan. Louis J. Pirc.

Kako bi vam ugajalo, ako bi segli v roke 6,429 osebam za voščilo

Washington, 2. jan. Predsednik Hoover je imel na novoletni dan priliko seči v roke 6,429 člankov. Novoletna navada v Beli hiši je, da se sprejme kolikor mogoče ljudi, ki pridejo v uradno stanovanje predsednika, da mu voščijo srečno Novo leto. Sprejem se je začel ob 1. uri popoldne. Že v zgodnjem jutru so se pričeli ljudje zbirati pred Belo hišo. In prvi, kateremu je predsednik segel v roko, je bil zelenčni uslužbenec Charles Ruby, ki je prišel iz Baltimora, da doseže to čast. In predsednik, ki je zvedel, da čaka Charles že cd. zgodnjega jutra, je naročil, da se ga pripelje takoj v Belo hišo, kjer so mu predložili izvrsten zajtrk, sveža jajca, slanično, piškote in tečno kavo. In ko je Ruby stresel roko predsedniku, se je ves zadovoljen poslovil. Potem je pa imel Hoover skozi pet ur dovolj dela, da je stresal roko tisočim, ki so navajeni, da prihajajo na novoletni dan voščilo pred predsedniku srečno Novo leto!

Iskrena hvala

Iskrena hvala prijatelju Ivan Zormanu za tako goreče simpatije, in enako iskrena zahvala Rev. Jos. Škurju iz Pittsburgha za dopolneno brzjavko na Novem letu dan. Louis J. Pirc.

Musso izjavlja, da je laški narod skrajno miroljuben in prijazen

New York, 2. januarja. Na novoletni dan je govoril laški ministrski predsednik, diktator Benito Mussolini, potem posebne radio oddaje prebivalcem Zedinjenih držav. Govoril je nekako ob 1. uri popoldne na novoletni dan. Govor je bilo precej dobro slišati, kot tudi orkester, ki je sledil govoru laškega diktatorja. V svojem govoru je Mussolini izjavil, da je Italija zadnja dežela na svetu, ki bi mislila na vojno. Vse prizadevanje laške vlade, da cilja za tem, da se ohrani mir v Evropi, in obljudi, da Italija ne bo nikdar napadla drugih narodov, toda branila se bo, ako bo napadena. Končno je povdral prijateljstvo Zedinjenih držav napram Italiji in prosil za simpatije ameriškega naroda za Italijo. Napravil je pač dobro reklamo. Ali ne bi jušovljanska vlada ob priliku skušala narediti kaj enacega?

Skupna društva

Odbor skupnih društev fare sv. Vida nam sporoča, da prireduje plesno veselico v nedeljo, 11. januarja, v S. N. Domu v obeh dvoranah. Virsal bo dobro poznan Hojerjev orkester v gornji dvorani, v spodnji pa Šepharov orkester. Vstopnina samo 50c.

Ako nimate nove licenčne številke, tedaj ostanite doma z avtom

Ob polnoči 31. decembra, je bil zadnji čas, da si nabavite svoje nove licenčne številke za vaš avtomobil. Danes že ustavlajo policisti avtomobiliste, ki vozijo okoli s starimi številkami. Že na novoletni dan so samo v East Cleveland prijeli nad 100 avtomobilistov, ki so vozili okoli s starimi licenčnimi številkami. V Clevelandu policisti sicer niso bili še takoj nasilni, pač pa so pustili avtomobiliste pri miru, dočim na sosednjih vasičah nekoliko bolj nagajali. Toda danes bo policija tudi v Clevelandu arretirala vse one, katere dobi s starimi licencami. Nove licence lahko dobite, ako se oglastite pri J. Miller & Sons, 6231 St. Clair Ave., v Gornikovem posloju.

Delniška seja

Vljudno se vabijo vsi delničari Slovenskega doma na Holmes Ave. na letno delniško sejo, ki se vrši v nedeljo 11. jan. 1931 v gornji dvorani doma. Pričetek ob 1. uri popoldne — Tajnik.

Dr. Leonid Pitamic na radio

Pričev v zgodovini bomo imeli priliko poslušati govor dr. Leonida Pitamica, jugoslovenskega poslanika v Washingtonu. Dr. Pitamic bo govoril v nedeljo (jutri) ob 1:30 popoldne, in sicer po Columbia System. V Clevelandu navadno razpoložilja kot vezalka imenovane kompanije postaja WHK. V programu bo vključeno tudi jugoslovensko petje in glasba.

* Uporniki so se polastili vladu v republiki Panama.

Žalostna zgodba o smrti zakonskega para v naši slovenski naselbini

Sporočali smo že, da je umrl Milan Žagar, in v četrtek ponoči je pa umrla tudi njegova soprona Marija Žagar, rojena Kompus, starca 52 let. Ranjka Milan in Marija Žagar sta stanovala v hiši družine Mr. in Mrs. Martina Kostanjšek, na 1124 E. 68th St. Pretokl soboto zvečer se je zbral več njih prijateljev, ki so se veselo pomenovali med sebojno, kakor pripoveduje družina Kostanjšek. Okoli polnoči so se vsi prijatelji poslovili, in družina se je podala k počitku. V nedeljo zjutraj so pa čutili Kostanjškov, da vhaja v njih stanovanje smrad nezgorelega plina. Poskusili so s trkanjem na vrata pri Žagarjevih, toda vselej je zalagal pes v stanovanju. Tekom nedelje so poskusili še trikrat s trkanjem na vrata stanovanja Žagarja, toda vselej se je oglasil samo pes. Popoldne v nedeljo se je pa družini Kostanjšek vseeno zdelo, da je nekako čudno, ker se nihče ne oglaši, nakar je Miss Albina Kostanjšek malo bolj trdo

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
 Za Cleveland po raznalačih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
 Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
 Posamezna številka 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljke naslovite: Ameriška Domovina,
 5117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
 at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 2. Sat. Jan., 3rd, 1931.

"Zajedničar"

Naši brati Hrvati imajo sijajno organizirano bratsko podporno organizacijo, Hrvatsko Bratsko Zajednicu, ki ima pod svojem okriljem nad 70,000 članov in članic v obeh oddelekih. To je največja hrvatska bratska podpora organizacija v Ameriki, in menda nima paru niti v stari domovini. V pogledu bratskega zavarovanja imajo bratje Hrvati to svojo organizacijo kot kompaktno, dočim smo Slovenci v tem oziru bolj raztreseni in dasi nas je manj v Ameriki kot bratov Hrvatov, pa imamo več organizacij na podpornem polju. Edina druga organizacija med brati Hrvati je še Hrvatska Katolička Zajednica, ki tudi lepo prospava.

Hrvatska Bratska Zajednica v Ameriki izdaja svoje lastno glasilo tedensko, in to glasilo praznuje letos 25. letnico svojega obstanka. Uradno glasilo, "Zajedničar," ki nam je prišel te dni v roke, se lepo spominja ob priliki 25. letnice svojega obstanka nekdajnih urednikov, borb in težav, s katerimi se je moralno boriti uradno glasilo, da je prišlo do pripoznanja.

Tekom petindvajsetih let obstanka "Zajedničar" je imelo uradno glasilo Hrvatske Bratske Zajednice osem urednikov, in sicer: G. A. Škrivanič, Gabro Rački, Franjo Kolander, Juraj Ubojčič, Niko Grškovič, M. Vrkljan, Milan Petrak in M. J. Horvath. "Zajedničar" prinaša tudi dve ali tri strani angleškega čtiva vsak teden za hrvatsko mladino, ki je bila rojena v Ameriki, in ki se tako zanima za napredok svoje organizacije.

Uredništvo "Ameriške Domovine" je ves čas verno spremljalo poslovanje Hrvatske Bratske Zajednice v Ameriki, ker so nam brati Hrvati najblžji po rodu, in ker imamo sami slovenske bratske podporne organizacije. In taka organizacija kot je Hrvatska Bratska Zajednica seveda potrebuje svoje lastno glasilo, katero mogoče ne bi bilo primerno mlajšim organizacijam, ki ne štejejo nad 10,000 članov.

Priznati moramo, da je bil "Zajedničar" ves čas svojega obstanka, ko je še izhajal mesečno na štirih straneh, pa vse do danes, kako dobro urejevan in je mnogo pripomogel k boljšemu razumevanju med Hrvati v Ameriki, k boljši sistematični organizaciji in sporazumom med hrvatskim narodom v Ameriki.

Danes je "Zajedničar" kot glasilo Hrvatske Bratske Zajednice velik časopis. Izhaja tedensko na šestih, osmih ali desetih, pa tudi dvanaestih straneh in prinaša vrlo izbrano čtivo. Brez dvoma je bil "Zajedničar" mogočen faktor ves čas svojega obstanka za boljši napredok hrvatskega naroda v Ameriki.

Imel je svoje boje, toda v vseh svojih bojih je bil vedno takten, pošten, iskren, vedno imajoč pred očmi interes, duševne in telesne, bratskega hrvatskega naroda v Ameriki. Hrvatska Bratska Zajednica je lahko ponosna na svoje glasilo, pa tudi uredniki glasil slovenskih bratskih podpornih organizacij.

Omeniti je treba, da je "Zajedničar" ves čas deloval in pisal v narodnem smislu, da so imeli brati Hrvati v tem svojem bratskem listu ves čas svojega najboljšega in zelo poštenega zagovornika, in je pripisati delovanju "Zajedničarja" v veliki meri velik uspeh, ki so ga dosegli bratje Hrvati v Ameriki.

Ob petindvajsetletnici obstanka "Zajedničarja" tudi uredništvo "Ameriške Domovine" iskreno čestita bratom Hrvatom, Hrvatski Bratski Zajednici in vsemu članstvu in iskreno želimo, da bi "Zajedničar" podvezl še marsikatero dobro in koristno še za večji napredok bratov Hrvatov v Ameriki.

D O P I S I

Cleveland, O.—Nedeljski slovenski radio program je bil še najboljši, kar sem jih še slišala, posebno neprekosljiv je bil g. Šubelj v pesmi v počast rajni materi Mr. Pirca. Človek si kar ne more misliti, da more človeško bitje tako ganljivo in prisrčno izraziti svoje občutke, in jaz mislim, da samo on, g. Šubelj zna kaj takega. Poslušalo nas je precejšnje število in vsi smo se zjokali do solz. Tudi druge pesmi so bile zlasti za nas stare ljudi zelo lepe. In že dolgo nismo slišali tako lepih pescem.

Tudi Hojer trio je bil prav izvrsten; le tako naprej, si boste pridobili dosti prijateljev. Veselo in srečno novo leto želim vsem skupaj.

Mrs. M. Cook.

Loran, O.—Dolgo pričakovani božični prazniki so za nami, staro leto se loči od nas in pred

Po tedenskem počitku so še tako in opisal tako natančno njeno kegljačice "Ray's" zopet v delo. Zanimajo se zelo, da odnejo prvenstvo. Malo so zaostale radi bolezni načelnice Jennie Černe, katero je zastopala za ta čas sestra Rose Smole. Ostale članice tega kegljaškega odseka so: Mary Tomšič, Johanna Debevec, Frances Breščak, Angela Kozjan in Mary Smole, tako da imamo še rezervo v slučaju potrebe.

Naše kegljačice bi se rade spojile s članicami drugih društva Slovenske Dobrodružne Zveze kot v Clevelandu, Newburghu, Collinwoodu, Euclidu, Barber-tonu, kjer bi bil kak ženski kegljaški odsek pri društvu. Ne vem, če je že tak odsek pri naši Zvezzi. Ker je pa to tako zanimivo in dobra vaja za ude, posebno za one, ki mnogo sede, da se malo razgibljejo, bi zelela in priporočala, da se zbere pri kakem društvu pet deklek ali žena ter ustavljajo kegljaški odsek društva. Ko bi se malo privadile, bi se pomenule načelnice takih odsekov in določile datum ter prostor za takmočenje, kjer bi se kosale za zmagom.

V naši naselbini imamo ustavljeno ligo, h kateri spadajo vsi slovenska moška in ženska društva raznih jednot in zvez. V tej ligi razni odseki tekmujejo med seboj za čast in kredit društva, h katerim spadajo. Vsak pristopil član plača v blagajno te ligi 50c. Za vsako tekmo z drugim odsekom plačajo 20c, to je 60c na večer na osebo. Od tega gre od vsake igre 5c v blagajno lige za nagrade zmagovalcem. Za vaje, ki jih imajo več ali manj, kakor se pač zanimajo, plačajo za vsako igro 15c. Stroške trpe članice kegljaškega odseka same, razunako jim hoče društvo ali Zvezza pomagati. Glavni odborniki so z veseljem vzneli na znanje ustavnovitek kegljaškega odseka pri našem društvu.

Torej hitro na noge in na prihodnji seji se zmenite in ustavljajte kegljaški odsek pri društvu. Pet članic zadostuje za tak odsek, lahko imate pa tudi dva pri enem društvu, če se priglasi zastonost število članic. Naredite posebno mlajšim veselje, da imajo ob teh zimskih večerih kako pošteno zabavo in stem dobe več zanimanja za društva, h katerim spadajo.

Kakor vsako leto, tako so tudi letos povabilne članice Gospodinjskega kluba S. N. Doma Miklavža, da je razdelil darila otrokom. Poprej pa se je vrnila igra "Sv. Neža," ki je dobro izpadla; lepo božično drevesce je krasilo dvorano.

Lepo božično darilo sta dobili Mrs. Johanna Jancik in Mrs. Louise Slana, ko sta prejeli državljanke papirje.

Želec vsem dopisovalcem srečno in veselo novo leto in da jim nikdar ne zmanjka gradiva, vas pozdravljam.

V. Kumše.

Cleveland (Newburg), O.—Tisti pondeljek pred prazniki sem bil pri mojem znancu, kateremu je neki deček prinesel celo butaro-papirja. Začudim se in premisljujem, še ni morda nedelja, dasi se mi je na vse načine zdelo, da je pondeljek. To omenim tudi mojemu znancu in vpraša me po čem sodim, da bi bila nedelja. "Zato, ker si dobil nedeljske časopise," mu odgovorim. "To ni nedeljski časopis, to je božična izdaja Ameriške Domovine," mi odgovori priatelj. "Daj jo malo sem, da tudi jaz nekoliko pogledam, kaj je pisano v listu, ki je videti danes tako obsežen!"

Pričenem listati in kmalu obrnem stran, kjer je bila slika Novega mesta. Kar ostromel sem, ko sem zagledal to lepo sliko, ker prav tam zraven je moj rojstni dom in gotovo vsak rad pogleda sliko svojega rojstnega kraja. In kako je bila zanimivo opisana zgodovina Novega mesta. Dotičnemu, ki je pisal to zgodovino, mora imeti srce za dotične kraje, ker drugač bi se ne potrudil

mojega manjkalo" in sem vesel, da ni postal Jaka kak fajmošter, ker kdo bi nas pa potem zabaval v tisti njegovi koloni? Pozdrav vsem čitateljem tega lista,

Louis Žura,
3604 E. 81st St.

DAVEK NA SAMCE

že ves teden me ljudje sprašujejo, kaj je to: davek na same. Posebno več samev se je oglasilo na mojem stanovanju, ki so me prosili da jim to razložim. Povedal sem jim pa, da vsakemu posebej ne bom razkladal, zato bom pa v kratkih besedah tukaj opisal vso stvar. Saj ne bodo naložili davek na vse same, ampak to je samo igra, ki se tako imenuje. To igro se bo video v nedeljo 4. januarja na odru Slovenskega doma na Holmes Ave.

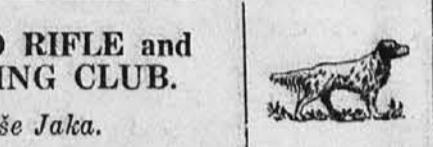
Pri igri nastopi trinajst oseb, vrši se v treh dejanjih in je vesela burka. Na programih boste videli, da imajo vloge v rokah osebe, ki so zmožne to izpeljati. Igra je taka, da se sedaj opozarja cenjeno občinstvo, da se preveč doma ne naje, ker pri igri se ne boste samo smejni, naravnost tulili boste.

Na odru boste videli nekaj novih obrazov, pa tudi takih, ki so igrali že pred desetimi leti. Vse skupaj za napredek naše slovenske hiše in za naš materin jezik. Vas vladajo vabi član Lilije in delničar Slovenskega doma. Po zdrav,

tačnik in član Lilije.

EUCLID RIFLE and
HUNTING CLUB.

Piše Jaka.

če dve tedna se vrši naša

zmagovalec za igro, ki je

zadnjem sledi:

Bavetz	162
Baraga	170
Dolenc J.	174
Dolenc S.	150
Gole	150
Hoffart	158
Jerič	145
Jerzman	145
Klaus	151
Kaušek J.	171
Legan	156
Laušin	156
Močilnikar	166
Mlakar	164
Mandel	164
Ogrin	153
Pevec	142
Sepic	178
Satkovič	165
Sober	158
Leonardi	145

če državljena razbeljena palica mu je po nesrečnem naključju padla na roko in mu prežgala vse mišice v podlehtju do kosti. Tovariši, videč skrajno kritičen položaj, so nesrečniku priskočili na pomoč in mu odtrgali od roke razbeljeni kosi železa. Sledilo je močno krvavenje, ker je pregorela tudi žila odvodnica. Polklicani zdravnik dr. Erat je nesrečniku nudil prvo pomoč, nakar ga je reševalni avto Rdečega križa prepeljal v slovenjegorsko bolnico.

Nesreča je zgodila v jeklarni v Gvastaju delavcu Češniku. Nesrečnik je bil zapošlen pri valjarju, s katerim tanjšajo kose paličastega železa za nadaljnjo uporabo in izdelavo. Železna razbeljena palica mu je po nesrečnem naključju padla na roko in mu prežgala vse mišice v podlehtju do kosti. Tovariši, videč skrajno kritičen položaj, so nesrečniku priskočili na pomoč in mu odtrgali od roke razbeljeni kosi železa. Sledilo je močno krvavenje, ker je pregorela tudi žila odvodnica. Polklicani zdravnik dr. Erat je nesrečniku nudil prvo pomoč, nakar ga je reševalni avto Rdečega križa prepeljal v slovenjegorsko bolnico.

Naši posestniki iz Kranjščevega vrtu pri Gornji Radgoni se je pri štedilniku vnebla oblike 6-letni Micki, hčerkica posestnika Franca Marinčiča. Ubogi otrok je zaradi hudi poskodb umrl.

Huda nesreča je zgodila v jeklarni v Gvastaju delavcu Češniku. Nesrečnik je bil zapošlen pri valjarju, s katerim tanjšajo kose paličastega železa za nadaljnjo uporabo in izdelavo. Železna razbeljena palica mu je po nesrečnem naključju padla na roko in mu prežgala vse mišice v podlehtju do kosti. Tovariši, videč skrajno kritičen položaj, so nesrečniku priskočili na pomoč in mu odtrgali od roke razbeljeni kosi železa. Sledilo je močno krvavenje, ker je pregorela tudi žila odvodnica. Polklicani zdravnik dr. Erat je nesrečniku nudil prvo pomoč, nakar ga je reševalni avto Rdečega križa prepeljal v slovenjegorsko bolnico.

Začeli smo stikati po grmovju za zajci in kar naenkrat začne. Kite strelijati pod neki grm. Med vsakim strelijem sem pa slišal, kako se Globokar na vse grlo smreje. Grem torej h Globokarju, da zvem kaj več od njega o tej stvari in pove mi, da je on tistega zajca, v katerega je sedaj Kic strelijal, že dopoldne ustrelil in ga položil tako, da se je videlo, kot bi spal. Potem je pa "slučajno" Kica strelijal do tega zajca.

Začeli smo stikati po grmovju za zajci in kar naenkrat začne. Kite strelijati pod neki grm. Med vsakim strelijem sem pa slišal, kako se Globokar na vse grlo smreje. Grem torej h Globokarju, da zvem kaj več od njega o tej stvari in pove mi, da je on tiste

Gliha F.	154
Russ J.	142
Kic	124
Sulen	127
Globokar	155
Plute	162
Hočevan	164
Novak A.	174
Glavič F.	176
Zagar	166
Zupančič	122
Miller	148
Novak R.	163
Rus A.	145
Mirtel	136

HENRIK SIEKIEWICZ

POTOPIz poljske prevele
DR. RUDOLF MOLE

"Priznam vam, gospoda," je rekel, "da še nisem videl podobne prikazni v svojem življenju. To je povsem nendaravno in je največje papistovska čaravnija."

"Slišal sem," je rekel Sadovski, "kako so vzklikali vojaki: 'Kako naj streljam na tako trdnjavu?' Zares ne vem kako!"

"Toda kaj bo sedaj, gospode?" je zaklical knez Heski. "Ali je ta samostan tam v meglji, ali ga sploh ni več?"

In stali so še dolgo osupili, molčec, naposled je rekel knez Heski:

"Pa tudi če je to naravna prikazna, nam v vsakem primeru ne prerokuje nič dobrega. Poglejte, gospoda, saj se nismo od časa, ko smo prišli semkaj, premaknili niti za korak dalje!"

"Ah," je odgovoril Sadovski, "če bi bilo le to, da nismo napredovali! Toda če hočemo govoriti resnico, smo doživeli poraz za porazom, a nocojsnja noč je bila najhujša. Vojak izgublja nevoljen pogum in popušča v delu. Gospoda nima niti pojma, kaj si vse pripovedujejo po polkih. Gode se pri tem še druge čudovite stvari: od nekega časa sem se nihče sam, da, še v dvoje ne upa iz tabora, a kdor se drzne, izgine, kakor bi padel v brezno. Dejal bi, da krožijo volkovi okrog Censtohove. Sam sem pred kratkim poslal praporčaka s tremi ljudmi v Velunj po toplo obleko in od takrat niti duha ne sluha o njih!"

"Se hujše bo, ko nastopi zima; že sedaj postajajo noči neznosne!" je pripomnil knez Heski.

"Megla postaja redkejsa!" je rekel naglo Miller.

Zares je nastal veter in začel odganjati sopare. V oblakih se je zacelo nekaj majati, naposled je vzšlo solnce in ozračje je postal prozorno.

Samostansko zdovje se je začelo nalahko odražati, potem se je dvignila cerkev, samostan. Vse je bilo na svojem vsakdanjem mestu. Trdnjava je bila mirna in tih, kakor bi v njej ne stanovali ljudje.

"General," je rekel krepko knez Heski, "poizkusi, vaše blagodje, še enkrat s pogajanji. Treba je enkrat končati!"

"In če poganja ne prinesejo nobenega uspeha, tedaj mi gospoda svetuje, naj prenehram z obleganjem?" je vprašal mračno Miller.

Oficirji so umolknili. Šele čez nekaj časa se je oglasil Sadovski:

"Vaše visokorodje ve najbolje, kako mu je ravnat!"

"Vem," je odgovoril ponosno Miller, "povem vam to-le:

"Prekljam dan in uro, ko sem prišel semkaj, kakor tudi svetovalce (tu je ošinil s svojim pogledom Vreščoviča), ki so mi svetovali to obleganje; vendar vedita, da potem, kar se je zgodilo, ne odstopim, dokler ne izpremenim te preklete trdnjave v kup razvalin ali pa sam poginem!"

Nevolja se je pokazala na obrazu kneza Hesketa. Nikdar ni preveč spoštoval Millera, še več, te njegove besede je smatral za prazno vojaško bahovost in neumestno spričo dobljenega okopa, trupel in zamašenih topov; obrnil se je k njemu in odgovoril z očitno zbadljivostjo:

"General, vaše visokorodje ne more tegu obetati, ker odstopi ob prvem povelju prejasnega kralja ali pa maršala Wittemberga. Včasih pa tudi okolščine znajo ukazovati, in sicer ne slabše nego kralji in maršali."

Miller je namršil obrovi. Ko je Vreščovič to opazil, je rekel naglo:

"Medtem pa poizkusimo s po-

tražnikovega tabora znameniti poljski šlahčič, častiljiv po starosti in izgovoru. Jasnorogi so ga sprejeli gostoljubno, ker so sodili, da jim je le navidezno prisiljeno prigovarjal, naj se podajo s samostanom vred, v resnici pa jih bo še izpodobujal k obrambi, spomin na potraten čas in brezuspešen trud je ležal ka-kor svine misli.

"Pričakujem vašega odgovora, očetje!" je rekel čestiti izdajalec ter povesil glavo na prsi.

V tem mu je oficir oddal list,

General je naglo raztrgal pečat, prebral list ter rekel zmenden:

"Ne! To je iz Poznanja . . . slabe vesti. V Velikopoljski se dviga šlaha, ljudstvo se ji pridružuje. . . Na čelu gibanja stoji Krištof Žegocki, kateri hoče načrti Čenstohovi na pomoč."

"Napovedal sem, da bodo ti streli odmevali od Karpat do Baltiškega morja," je zasramoval Sadovski. "Ta narod se kaj rad izpreminja. Še ne poznate Poljakov, spoznali jih boste pozneje."

"Dobro! Poznamo jih!" je dejal Miller, "rajši imam odkritega sovražnika, nego potuhnjega zaveznika. . . Sami so se podali, a sedaj dvigajo orožje!"

"Mi pa njihovega!" ga je zavrnih Sadovski. "Gospod general, končajmo s pogajanji s Čenstohovo; pristanimo na vse pogoje. . . Ne gre za trdnjavovo, temveč za vladanje njegovega veličanstva kralja v tej deželi."

"Menih se podajo," je rekel Vreščovič. "Danes, jutri se podajo!"

Tako so se pogajali med seboj, v samostanu pa je vladala neizmerna radost. Ti, ki se niso udeležili izpada, so izpravljali udeležence, kako se vse to zgodilo. Udeleženci pa so se strašno hvalili, proslavljajoč svoje junastro in poraz, katerega so zadali sovražniku.

Med redovnikini in ženskami je bila velika radovednost. Beli habitib in ženske obleke so zasedle zdove. Krasen in radosten je bil ta dan. Ženske so obkolile gospoda Petra Čarneckega, klicoči: "Rešitelj naš! Pokrovitelj naš!" On pa se je branil, zlasti, ko so mu hoteli poljubovati roke in kazaje na Kmitica, je govoril:

"Tega tudi zahvalite! On je Babinič, a nobena baba! On pa si ne pusti poljubovati rok, ker se mu še sprijemajo od krvi, če ga pa katera izmed mlajših hoče poljubiti na ust, mislim, da se ne bo branil!"

Mlajše so res s sramežljivimi in obenem vabljivimi pogledi zrle na gospoda Andreja, občudojuč njegovo prekrasno postavo; toda on ni odgovarjal s svojimi pogledi na to vprašanje, zaka-pogled na ta dekleta ga je spominjal Olenke.

"Ej, ti, moja revica!" si je mislil, "da bi vsaj vedela, da sem že v službi najsvetješi Devici, da se v njeno obrambo bojujem proti onemu sovražniku, katerega sem poprej služil v svoje trpljenje."

In obetal si je, da ji bo koj po obleganju pisal v Kedane in odpadal Soroko s pismom. "Saj ji ne bom poslal več samo gole besede in oblube, zakaj za menoj so tudi že dejanja, katera ji opisem natančno v listu brez kakih hvale. Naj ve, da je ona storila to, naj se razveseli!"

In razveselil se je ob tej misli tako dačel, da ni niti opazil, kako so dekleta odhajala in govorila med seboj:

"Čeden vitez, toda vidi se, da mu je mar le vojna, drugo mu je vseeno . . ."

XVI.

Soglasno z željo vseh oficirjev se je začel Miller zopet pogajati. Dospel je v samostan iz so-

gli točiti z njim naši sinovi in vnuki."

Tu je sklenil izdajalec roke in njegove oči so se zatlile s solzami; šlaha je molčala, očetje so molčali; dvom je legel na vse, srca so bila izmučena in blizu obupa, spomin na potraten čas in brezuspešen trud je ležal ka-kor svine misli.

"Pričakujem vašega odgovora, očetje!" je rekel čestiti izdajalec ter povesil glavo na prsi.

V tem je vstal o. Kordecki in izpogovil z glasom, v katerem ni bil nobenega omahovanja, nobenega dvoma, kakor bi gorovil v preroškem duhu:

"To, kar praviš, gospod, da nas je Jan Kazimir zapustil, da se je odrekel pretolu in oddal svoje pravice Karolu, — je laž! V srce izgnanega našega kralja je stopila nadeja in še nikdar ni deloval tako goreče kakor v tem hipu, da bi zagotovil domovini rešitev, si pridobil zopet prestol in nam prinesel pomoč v stiski."

Krinka je takoj padla izdajalcu z obraza. Zloba in jeza sta se pokazali na njem, kakor bi se priplazili zmaji iz lusk in njegove duše, kjer so se skrivali sedaj.

"Odkod imaš to novico? Od-kod to gotovost?" je vprašal.

"Odtod!" je odgovoril o. Kordecki, kazajo na veliko razpelo na steni. "Pojdi, položi prst na prebitih nograh Kristuovih in ponovni še enkrat, kar si povedal!"

Izdajalec se je začel zvijati, kakor pod pritiskom železne roke; iz lusk in njegove duše se je priplazil nov zmaj, strah.

A o. Kordecki je stal še vedno vyzvani, grozen, kakor Mozes; zdelo se je, da mu kar žarki streljajo iz glave.

"Pojdi, ponov!" je rekel, ne da bi povesil roko, s tako mogičnim glasom, da so se kar tresli oboki definitorija in ponovili, kakor bi se prestrašili:

"Pojdi, ponov!"

Nastal je trenutek gluhega molčanja, naposlед se je zaslišal zamolčki prišteveč glas:

"Umivam si roke . . ."

"Kakor Pilat!" je končal oče Kordecki.

Izdajalec je vstal in zapustil definitorij. Preril se je naglo skozi samostansko dvorišče; ko pa je bil zunaj vrat, je začel skoraj bežati, kakor bi ga nekaj gnalo od samostana k Švedom.

V tem se je približal gospod Zamojski Čarneckemu in Kmiticu, ki nista bila v definitoriju, da bi jima povedal, kaj se je zgodilo.

"Ali je prinesel kaj dobrega kakovosti v abdikaciji Jana Kazimirja?" je vprašal gospod Peter; "imel je pošteni obraz."

"Bog nas varuj takih poštenjakov!" je odgovoril gospod mečnik sieradski; "prinesel je dvom in zmeščavo."

"Kaj je govoril?" je rekel Kmitic ter dvignil nekoliko kvíšku začrpano lunto, ki jo je baš držal v roki.

"Govoril je kakor plačani izdajalec."

"Torej tudi radi tega morda tako srednje beži!" je rekel gospod Peter Čarnecki. "Glejte, gospodje, kako ga neso noge k Švedom . . . Ej! Najrajsi bi poskal kroglo za njim . . ."

"Dobro!" je rekel naglo Kmitic.

In pristavl je lunto k topu.

Rázlegel se je grom topa, preden sta mogla opaziti Zamojski in Čarnecki, kaj se je zgodilo Zamojski se je zagrabil za glavo.

"Za Boga!" je zakričal, "kaj si storil! . . . Saj je vendar poslanec!"

"Slabo sem storil!" je odgovoril Kmitic ter gledal v daljavo, "ker sem zgrešil! Že se je dvignil in beži dalje. Ej! Da je krogla letela previsoko."

Tu se je obrnil k Zamojskemu:

"Gospod mečnik, dobrotnik, tudi če bi ga bil zadel v hrbot, bi nam ne mogli dokazati, da smo namenoma streljali nanj, a za Boga nisem mogel zadržati lunte v roki. Sama mi je izdrknila iz nje. Nikdar bi ne bil ustreljen z švedskim poslancem, toda ob-

Tega ni preslišal gospod Zamowski, zakaj rekel je:

"Ej! Pazi, bila bi beda in go-to bo oni storili našim poslancem kako krvico."

Toda gospod Čarnecki je bil zadovoljen v svoji duši, ker Kmitic ga je slušal, kako je mrmaral pod nosom.

"Vsaj gotovo ne bo drugi sprejet poslanstva."

obleganje čimdalje bolj težko. Čas prinese zanje poraz, a za nas korist."

(Dalje prihodnji.)

Skupna društva SSPZ

Skupna društva SSPZ priredijo dne 17. januarja v S. N. Domu veliko maščeradno veselico. Podrobnosti ob priliki.

NASTOPIJO V NEDELJO V UMETNIŠKI PRIREDITVI V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU NA ST. CLAIR AVENUE

Sopranička
MRS. ALICE VIDMAR"Čarownik"
JOHN J. GRDINABaritonist
LOUIS GRDINA

Slika predstavlja francoskega narodnega junaka maršala Joffreja, ki je te dni smrtno zavarovan bolan. 1) Slika ga predstavlja v Parizu z generalom Pershingom in generalom Fochom. 2) Onemogla vsled bolezni. 3) Pri svojem polnem zdravju. 4) Z generalom Pershingom na obisku v Washingtonu. 5) Na smrt bolan, senca prejšnjega korenja.

THE OLD HOME TOWN

Registered U. S. Patent Office

Stanley

©1931 LEE W. STANLEY
CENTRAL PRESS

1-2-31